

رابطه بین تسهیم دانش و خلاقیت در کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه تربیت مدرس

ابراهیم زارعی^۱
عصمت مؤمنی^۲

مطالعات دانش‌شناسی

سال اول، شماره یک، زمستان ۹۳

تاریخ دریافت: ۹۳/۰۲/۰۸

تاریخ پذیرش: ۹۳/۰۴/۰۷

چکیده

هدف: هدف این پژوهش، تعیین میزان تسهیم دانش و سطح خلاقیت و تعیین رابطه آن‌ها در میان کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه تربیت مدرس در سال ۱۳۹۲ است. **روش:** پژوهش از نوع کاربردی و به روش پیمایشی-همبستگی به بررسی نظر ۵۰ نفر از کتابداران و مدیران کتابخانه‌های دانشکده‌های علوم انسانی، فنی و مهندسی و کتابخانه مرکزی دانشگاه تربیت مدرس پرداخته است. **یافته‌ها:** وضعیت تسهیم دانش در میان کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه تربیت مدرس نامطلوب است اما خلاقیت کتابداران مذکور در وضعیت مطلوبی قرار دارد. ضریب همبستگی رابطه تسهیم دانش و خلاقیت با کسب ۰/۸ نشان می‌دهد همبستگی و رابطه معناداری میان آن‌ها وجود ندارد. **نتیجه‌گیری:** کتابخانه‌ها باید نسبت به بهبود و تقویت تسهیم دانش با انجام فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی در مسیر رشد علم و دانش گام بردارند، از ترویج و اشتراک اطلاعات و دانش در میان کتابداران حمایت کرده و زیرساخت‌های لازم برای تسهیم دانش در کتابخانه را فراهم کنند.

واژگان کلیدی: تسهیم دانش، خلاقیت، کتابخانه‌های دانشگاه تربیت مدرس، کتابداران،

مدیریت دانش.

۱. کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبایی (نویسنده مسئول)،

ebrahimzareei200@yahoo.com

۲. استادیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران.

momeni.esmat@yahoo.com

مقدمه

تاکنون جامعه بشری سه عصر را تجربه کرده است: عصر کشاورزی، عصر صنعت و درنهایت، به گفته داوونپورت و دراگر (۱۹۹۹)، عصر دانش. دانش قدرت است و سرمایه‌های دانش سازمان‌ها موفقیت اجرایی آن‌ها را تعیین می‌کند. مدیریت دانش، مدیریت سرمایه دانشی و عامل رقابت و حیات‌بخشی برای سازمان‌ها بوده و برای کتابخانه‌ها بهبود اثربخش فعالیت‌های آن‌ها را به وجود آورده است. ضروری است، متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی در این حوزه نقش جدی‌تری ایفا کنند؛ زیرا سازمان‌ها دریافته‌اند، هیچ‌چیز به اندازه دانایی نمی‌تواند آن‌ها را در دنیای رقابتی، فعال نگه دارد. از این رو، پیش از هر چیز کارکنان سازمان به‌عنوان صاحبان دانایی و مهم‌ترین سرمایه سازان دانش و مدیریت دانش در نقش ابزاری که می‌تواند دانش موجود را گردآوری و نظم و اشاعه دهد اهمیت یافته‌اند (خوانساری و حری، ۱۳۸۷). می‌توان گفت، کار متخصصان اطلاع‌رسانی و کتابداران در سازمان‌ها، نزدیک‌ترین حرفه به مدیریت دانش است. برای متخصصان اطلاع‌رسانی و کتابداران که به‌طور سنتی با فعالیت‌هایی نظیر تولید، گردآوری، دریافت، تکثیر، ساختار سازی، ذخیره و بازیابی و اشاعه اطلاعات در ارتباط‌اند، آگاهی از مدیریت دانش و پیشرفت‌های آن، چگونگی تعمیم مدیریت دانش در سازمان و به‌کارگیری اصول آن در جای مناسب ضرورت دارد (کیلینگ^۱ و هورنبی؛ نقل در مختاری نبی، ۱۳۸۳).

از سوی دیگر، شرکت‌ها برای حفظ بقاء و کسب برتری رقابتی و نیز رویارویی با تغییرات شتابان جهانی، ناگزیرند به نهادی خلاق و نوآور تبدیل شوند. بر این اساس، کشورهای صنعتی بر آموزش خلاقیت تأکید داشته و در انتخاب افراد خلاق، نوآور و آینده‌نگر، توجه ویژه‌ای داشته‌اند. از این رو، دانش و خلاقیت منابع اصلی پیشرفت سازمان‌ها به شمار می‌آید. با این وجود به گفته شپرد^۲ (۲۰۰۰) مدیریت دانش کار ساده‌ای نیست و این امر نیاز به پیاده‌سازی زیرساخت‌های لازم و ایجاد فرهنگ تبادل و تسهیم (اشتراک‌گذاری)

1. Keeling & Hornby
2. shepard

دانش دارد. در واقع عبارت «دانش قدرت است» جای خود را در عصر دانایی محوری به «تسهیم دانش قدرت است» داده است (داونپورت، ۱۹۹۸). تسهیم دانش از مراحل مدیریت دانش و می‌توان آن را فعالیتی نظام‌مند به منظور انتقال و مبادله دانش و تجربه میان اعضای یک گروه یا سازمان با یک هدف مشترک تعریف کرد؛ در واقع تسهیم دانش فرایند شناسایی، توزیع و بهره‌برداری از دانش موجود برای حل مطلوب‌تر مسائل است (هولد، ۲۰۰۷). نقش تسهیم دانش در مدیریت دانش به اندازه‌ای اهمیت دارد که برخی نویسندگان بیان داشته‌اند: وجود مدیریت دانش برای پشتیبانی از تسهیم دانش است (هویزمن، دی وایت، داونپورت، ۲۰۰۰؛ دراگر، ۱۹۹۸). اطلاعات و دانش در مراکز اطلاع‌رسانی همچون سایر سازمان‌ها نه تنها در مدارک و ذخایر دانش، بلکه در رویه‌های کاری، فرایندهای سازمانی، اعمال و هنجارها، تجارب و شایستگی‌ها وجود دارد (فرج پهلوی، ۱۳۹۰). کتابخانه‌ها نیز برای حفظ برتری رقابتی نیاز به اجرای مدیریت دانش و بالا بردن سطح خلاقیت خود دارند. در اجرای مدیریت دانش توجه به منابع انسانی که بعد اصلی آن محسوب می‌شود (افخمی روحانی و دعایی، ۱۳۹۱) الزامی است. همچنین کتابخانه‌ها به عنوان سازمان‌هایی که از دیرباز با اطلاعات و دانش سروکار داشته‌اند، نیازمند تسهیم دانش هستند. تسهیم دانش در آن‌ها، به یادگیری سریع‌تر فردی و سازمانی منجر گشته و خلاقیت را افزایش می‌دهد (خاتمیان فر و پریخ، ۱۳۸۸). از طرفی کتابداران خلاق باعث حفظ کتابخانه‌ها در بازار مشارکتی و رقابتی می‌شوند. باین وجود، در کتابخانه‌ها، به سبب روزمری و انجام فعالیت‌های تکراری و نیز کمبود نیروی انسانی برای انجام این فعالیت‌ها، فضایی برای پرورش توانایی‌ها و خلاقیت کارکنان فراهم نیست. تا جایی که صحبت از خلاقیت و نوآوری در کتابخانه‌ها، بیهوده پنداشته می‌شود. شاید چنین تصور شود، کتابخانه‌ها که بیشتر به دنبال ارائه خدمات و کسب منابع معنوی هستند و به منابع مادی و سودجویی توجهی ندارند، نیازمند پرورش خلاقیت و نوآوری نباشند؛ اما با صراحت می‌توان گفت که کتابخانه‌ها به ویژه کتابخانه‌های دانشگاهی که در رشد و بالندگی دانشجویان و به دنبال آن جامعه علمی کشور تأثیرگذار هستند، در عصر کنونی

نیازمند بقا و ماندگاری در جامعه هستند و اگر غفلت کنند، به‌زودی سازمان‌هایی دیگری نظیر خدمات رسانان اطلاعاتی اینترنتی جای آن‌ها را خواهند گرفت.

کتابخانه‌های دانشگاه تربیت مدرس با داشتن دانشجویان مقاطع ارشد و دکتری، نیز در پرورش نیروی انسانی دانش‌محور نقش مهمی ایفا می‌کنند و ضرورت دارد درباره میزان تسهیم دانش و وجود خلاقیت در آن بررسی صورت گیرد. در این راستا، پژوهش حاضر تلاش کرده است به دو پرسش پاسخ دهد: (۱) میزان خلاقیت کتابداران کتابخانه‌های فوق چقدر است و (۲) میزان تسهیم دانش کتابداران این کتابخانه‌ها چقدر است؟ تعیین رابطه معنادار میان تسهیم دانش و خلاقیت کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه تربیت مدرس نیز، فرضیه این پژوهش است.

پیشینه پژوهش

بررسی پایگاه‌های اطلاعاتی مختلف در داخل کشور، نشان می‌دهد اغلب پژوهشی‌های مرتبط، به بررسی رابطه مدیریت دانش با خلاقیت پرداخته‌اند؛ از جمله فتحیان و همکاران (۱۳۸۴) در مقاله «نقش مدیریت دانش ضمنی در خلاقیت و نوآوری»، نتیجه گرفتند، دانش ضمنی بر خلاقیت و نوآوری تأثیر مثبتی دارد و به‌عنوان منبعی سازمانی، عامل موفقیت در سازمان است. نتیجه پژوهش رحیمی (۱۳۸۶) در «بررسی رابطه‌ی بین مؤلفه‌های مدیریت دانش سازمانی و میزان خلاقیت اعضای هیأت علمی دانشگاه اصفهان» نشان می‌دهد، میان ابعاد مدیریت دانش (مانند تسهیم دانش) و میزان خلاقیت، همبستگی مثبت و معنادار وجود دارد. پژوهش نیازآذری، بریمانی، و حاجی قلیخانی (۱۳۹۰) با عنوان «بررسی نقش مدیریت دانش بر خلاقیت دبیران در مدارس متوسطه» مشخص کرد: (۱) ۵ عامل مدیریت دانش، پالایش دانش، سازمان‌دهی دانش، کاربرد دانش و اشاعه دانش، با خلاقیت دبیران رابطه معناداری دارند اما این رابطه میان برداشت دانش و خلاقیت دبیران معنادار نیست و (۲) تأثیر مدیریت دانش بر خلاقیت دبیران زن و مرد متفاوت نیست. نتایج پژوهش نیر و جوکار (۱۳۹۱) با عنوان «رابطه بین مدیریت دانش و خلاقیت در میان کتابداران کتابخانه‌های دانشگاهی شهر شیراز» نیز نشان می‌دهد میان دو متغیر مدیریت دانش و خلاقیت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

رابطه بین تسهیم دانش و خلاقیت در کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه ...

در خارج از ایران پژوهش‌ها، بیشتر به سمت ابعاد مدیریت دانش مانند تسهیم دانش و نوآوری حرکت کرده‌اند. از جمله در پژوهش هانگ و همکاران^۱ (۲۰۰۴) با عنوان «تسهیم دانش در توسعه محصولات یکپارچه» مشخص شد، رابطه میان تسهیم دانش و توسعه محصول جدید، مثبت و معنادار است. هسو فن^۲ (۲۰۰۷) در پژوهشی با عنوان «تسهیم دانش و قابلیت نوآوری سازمانی: یک مطالعه تجربی» به تأثیر هر یک از عوامل سه‌گانه: فردی (لذت کمک به دیگران و خود کارآمدی دانش)، سازمانی (حمایت مدیریت ارشد، پاداش سازمانی) و فناورانه (اطلاعات و فناوری ارتباطی) بر تسهیم دانش پرداخته و نشان داده است، گردآوری و عرضه دانش، قابلیت نوآوری در سازمان را بهبود می‌بخشد. پژوهش سائنز^۳ (۲۰۰۹) با عنوان «تسهیم دانش و عملکرد نوآوری: مقایسه‌ای بین شرکت‌های با فناوری سطح بالا و فناوری سطح پایین» نیز مبین آن است که تسهیم دانش مسئله مهمی در بالا بردن قابلیت نوآوری شرکت‌ها است.

پیشینه‌های فوق نشانگر وجود پژوهش‌های قابل توجهی در زمینه تسهیم دانش، خلاقیت و نوآوری به صورت مستقل و نیز در ارتباط با یکدیگر، در سازمان‌ها و شرکت‌های مختلف است. با این وجود در هیچ‌یک از این پژوهش‌ها به بررسی رابطه تسهیم دانش با خلاقیت در کتابخانه‌های دانشگاهی پرداخته نشده است، می‌توان از این پژوهش‌ها نتیجه گرفت، تسهیم دانش با خلاقیت و نوآوری رابطه مثبت و معناداری دارد؛ هراندازه خلاقیت و نوآوری افراد بیشتر باشد، دانش بیشتری به اشتراک می‌گذارند و بالعکس. همچنین در مقایسه پژوهش‌های داخلی با خارجی نشان می‌دهد، در خارج از کشور به اصل پژوهشی "اخص بودن موضوع" بیشتر توجه می‌شود؛ در این پژوهش سعی کرده است به این اصل توجه کند.

1. Hong et al
2. Hsiu-Fen
3. Sáenz

روش شناسی

پژوهش از نوع کاربردی است و با استفاده از روش پیمایشی همبستگی به بررسی نظر ۵۰ نفر از کتابداران و مدیران کتابخانه‌های دانشکده‌های علوم انسانی، فنی و مهندسی و کتابخانه مرکزی دانشگاه تربیت مدرس پرداخته شده است. به سبب محدود بودن جامعه، همه کتابداران این کتابخانه‌ها مورد سؤال قرار گرفتند. برای تعیین سطح خلاقیت از پرسشنامه ساختاریافته خلاقیت رندسیپ^۱ استفاده شده است. این پرسشنامه شامل ۵۰ سؤال است و هر سؤال به صورت مقیاس پنج ارزشی لیکرت درجه‌بندی شده است (از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف). در این پرسشنامه محدوده امتیازات حاصل بر اساس شیوه امتیازدهی رندسیپ، از ۱۰۰ تا ۱۰۰- تعیین شده است؛ امتیاز بالاتر نمایانگر خلاقیت بالاتر. برای سنجش تسهیم دانش نیز از پرسشنامه محقق ساخته تسهیم دانش استفاده شده است. این پرسشنامه بر اساس مقیاس ده گزینه‌ای از صفر تا ۹ تنظیم و در هنگام تحلیل به مقیاس پنج ارزشی (به این ترتیب که صفر تا ۱ کاملاً موافق، ۲ تا ۳ موافق، ۴ تا ۵ بی نظر، ۶ تا ۷ مخالف، ۸ تا ۹ کاملاً مخالف) گروه‌بندی شده است. در همسانی درونی^۲ پرسشنامه خلاقیت ۰/۹۲ و تسهیم دانش ۰/۹۵ به دست آمده است. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار اس پی اس اس و روش‌های آمار توصیفی و استنباطی شامل آزمون t تک نمونه‌ای و ضریب همبستگی پیرسون^۳ تجزیه و تحلیل شده‌اند.

تجزیه و تحلیل داده‌ها

در این بخش به بررسی آماره‌های توصیفی در نمونه پژوهش می‌پردازیم.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین وزنی	خطای معیار میانگین	انحراف معیار
خلاقیت	۴/۰۳	۱/۱۸	۶/۶۲
تسهیم دانش	۱/۷۳	۰/۲۶	۱/۴۵

1. Randsip
2. Cronbach's alpha
3. pearson correlation coefficient

رابطه بین تسهیم دانش و خلاقیت در کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه ...

برای پاسخ به سؤالات پژوهش، میانگین‌های وزنی نمرات خلاقیت و تسهیم دانش کتابداران محاسبه شده و در جدول ۱، گزارش شد. با توجه به شیوه امتیازدهی رندسیپ، میانگین خلاقیت این پرسشنامه (میانگین جامعه) صفر است. در مورد پرسشنامه تسهیم دانش نیز، میانگین پرسشنامه ۴/۵ است؛ بنابراین برای تعیین میانگین خلاقیت و تسهیم دانش میان کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه تربیت مدرس در وضعیت مطلوب (بالا تر از میانگین جامعه)، از آزمون t تک نمونه‌ای استفاده شد. در به کارگیری روش آماری، ابتدا با استفاده از آزمون آماری کولموگروف اسمیرنوف، نرمال بودن داده‌ها مورد آزمون قرار گرفت تا نوع روش آماری مورد استفاده (پارامتری، غیر پارامتری) مشخص شود و در صورت نرمال بودن داده‌ها، یکی از مهم‌ترین پیش فرض‌های آزمون‌های پارامتریک برقرار خواهد بود.

جدول ۲. آزمون کولموگروف اسمیرنوف تک نمونه‌ای

شاخص آماری	متغیرها	تسهیم دانش	خلاقیت
Z		۰/۵۱	۰/۶۶
P		۰/۹۶	۰/۷۶
سطح معناداری		۰/۰۵	۰/۰۵

با توجه به نتایج جدول ۲ و سطوح معناداری به دست آمده در هر یک از متغیرهای پژوهش که بزرگ‌تر از ۰/۰۵ است، داده‌های هر دو متغیر نرمال است و برای آزمون هر یک از متغیرها می‌توان از آزمون‌های پارامتریک استفاده کرد. همچنین با در نظر گرفتن حجم نمونه در هر یک از متغیرها برای بررسی معنادار بودن تفاوت میانگین نمونه و جامعه در هر یک از متغیرها می‌توان آزمون t تک نمونه‌ای (آزمون دو دامنه) را به کار گرفت که نتایج آن در جدول ۳ گزارش شده است.

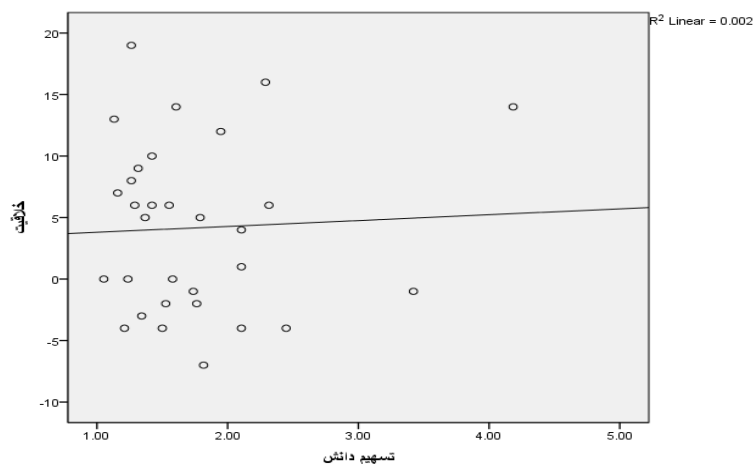
جدول ۳. آزمون تفاوت نمونه و جامعه

شاخص آماری	میانگین نمونه	میانگین جامعه	تفاوت میانگین‌ها	درجه آزادی	مقدار t	sig	سطح معناداری موردنظر
خلاقیت	۴/۰۳	۰/۰۰	۴/۰۳	۳۰	۳/۳۹	۰/۰۰۲	۰/۰۵
تسهیم دانش	۱/۷۳	۴/۵۰	-۲/۷۶	۳۰	-۱۰/۶۱	۰/۰۰۱	۰/۰۵

مطابق با داده‌های جدول ۳، مقدار t به دست آمده برای متغیر خلاقیت با درجه آزادی ۳۰، از مقدار t جدول بزرگ‌تر است و از آنجا که سطح معناداری به دست آمده کوچک‌تر از سطح معناداری ۰/۰۵ است، با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان گفت که تفاوت مشاهده شده میان میانگین خلاقیت کتابداران دانشگاه تربیت مدرس با میانگین جامعه، معنادار است و خلاقیت کتابداران در وضعیت مطلوب (بالتر از میانگین جامعه) قرار دارد. همچنین از آنجا که سطح معناداری به دست آمده برای متغیر تسهیم دانش نیز کوچک‌تر از سطح معناداری ۰/۰۵ است، با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان گفت که تفاوت مشاهده شده میان میانگین تسهیم دانش کتابداران دانشگاه تربیت مدرس با میانگین جامعه نیز معنادار خواهد بود؛ اما از آنجا که میانگین نمونه کمتر از جامعه است باید گفت تسهیم دانش کتابداران دانشگاه تربیت مدرس در وضعیت نامطلوبی (پایین تر از میانگین جامعه) قرار دارد.

از سویی برای بیان دو متغیر همبسته، از نمودار پراکنندگی استفاده شده است. شکل ۱، نشان‌دهنده میزان تسهیم دانش و خلاقیت کتابداران است. خط رگرسیون از میان نقاط گذشته است؛ هر چه نقاط به خط نزدیک‌تر باشند، همبستگی قوی‌تر است.

شکل ۱. نمودار پراکنندگی داده‌ها

در این شکل، نقاط از خط رگرسیون فاصله دارند و از همبستگی قوی برخوردار نیستند. برای بررسی دقیق‌تر این همبستگی، از آزمون همبستگی استفاده می‌کنیم.

جدول ۴. ضریب همبستگی تسهیم دانش و خلاقیت با آزمون همبستگی پیرسون

تسهیم دانش	خلاقیت		
۱	۰/۰۴۷	Pearson Correlation	
۳۱	۰/۸۰۳	Sig. (2-tailed)	تسهیم دانش
	۳۱	تعداد	
۰/۰۴۷	۱	Pearson Correlation	
۰/۸۰۳	۰/۰۴۷	Sig. (2-tailed)	خلاقیت
	۳۱	تعداد	

برای پاسخ به آزمون پژوهش، در جدول ۴، با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون، رابطه تسهیم دانش و خلاقیت کتابداران نشان داده شده است. با توجه به مقدار معناداری ضریب همبستگی با کسب ۰/۸ درصد بزرگ‌تر از ۰/۰۵ درصد، رابطه معناداری میان تسهیم دانش و خلاقیت کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه تربیت مدرس وجود ندارد.

بحث و نتیجه گیری

یافته‌های پژوهش در خصوص تسهیم دانش نشان می‌دهد، میزان تسهیم دانش میان کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه تربیت مدرس نامطلوب (پایین‌تر از میانگین جامعه) است. از دلایل اهمیت توجه به تسهیم دانش در کتابخانه‌ها کاهش هزینه‌ها، بهبود عملکرد، بهبود ارائه خدمات به کاربران، کاهش زمان ارائه و توسعه خدمات جدید، کاهش زمان تحویل منابع و اطلاعات به کاربران و در نهایت کاهش هزینه‌های مربوط به یافتن و دسترسی به انواع دانش در داخل کتابخانه است (علوی و لیدنر^۱، ۲۰۰۱؛ اسکیرم^۲، ۲۰۰۲ نقل در کشاورز، ۱۳۸۶). یکی از مهم‌ترین اولویت‌های اعلام‌شده توسط محققان مدیریت دانش، ایجاد انگیزه و تمایل به تسهیم دانش است؛ اما با توجه به اینکه تسهیم دانش در کتابخانه‌های مذکور کم است. شایسته است مدیران و مسئولان این کتابخانه‌ها، نسبت به بهبود و تقویت آن با فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی در جهت رشد علم و دانش گام بردارند و نیز از ترویج و اشتراک اطلاعات و دانش در میان کتابداران حمایت کنند. به همین منظور لازم است که زیرساخت‌ها و شرایط موردنیاز جهت تسهیم دانش در کتابخانه فراهم شود.

یافته‌ها میزان خلاقیت کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه تربیت مدرس را در وضعیت مطلوبی نشان می‌دهد. از آنجائی که خلاقیت یکی از فاکتورهای درونی و ذهنی انسان است، می‌توان با انجام راه‌کارهایی برای بهبود بیشتر این خلاقیت تلاش کرد، مانند انتصاب افراد لایق و متخصص، تفویض اختیار و آزادی عمل به کارکنان، اختصاص زمان و منابع مناسب به کارکنان، ایجاد گروه‌های کاری و ترغیب اعضای گروه به حمایت از یکدیگر، پاداش‌ها و تشویق‌ها، ایجاد اطمینان از امنیت شغلی و در نهایت، ایجاد فضای کاری جذاب و به‌دوراز تنش.

برخلاف نتایج پژوهش‌های فتحیان و همکاران (۱۳۸۴)، رحیمی (۱۳۸۶) و جوکار (۱۳۹۱)، در این پژوهش، رابطه معناداری میان تسهیم دانش و خلاقیت کتابداران مشاهده

1. Alavi and Leidner
2. Skyrme

نشده؛ به این معنی که افزایش و یا کاهش تسهیم دانش تأثیری در افزایش و یا کاهش خلاقیت کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه تربیت مدرس دارد. از این رو، پیشنهاد می‌شود در زمینه رابطه تسهیم دانش و خلاقیت در سایر کتابخانه‌های دانشگاهی مطالعه و پژوهشی صورت گیرد و نتایج آن با پژوهش حاضر مقایسه شود. همچنین به منظور رشد جایگاه کتابخانه‌ها و کتابداران در دانشگاه‌ها که از مراکز مهم علمی هستند، پژوهش‌هایی در ابعاد دیگر مدیریت دانش و نیز زیرساخت‌های لازم برای اجرای مطلوب مدیریت دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی صورت گیرد.

منابع

- مختاری نبی، ابراهیم (۱۳۸۳). تحول نقش کتابداران و متخصصان اطلاع‌رسانی در مدیریت دانش. *ماهنامه ارتباط علمی*، ۲ (۲): ۳۶-۴۱.
- طرقی، جعفر؛ پاپی، احمد (۱۳۸۵). کتابداران دیروز و مدیران دانش امروز. *فصلنامه مدیریت اطلاعات سلامت*، ۵: ۸۳-۸۹.
- خوانساری، جیران؛ حری، عباس (۱۳۸۷). بررسی وضعیت مدیریت دانش در کتابخانه‌های تخصصی امور برق و ارائه الگوی پیشنهادی. *مجله کتابداری*، ۴۲ (۴۷): ۳۱-۶۲.
- رحیمی، حمید (۱۳۸۶). بررسی رابطه بین مؤلفه‌های مدیریت دانش سازمانی و میزان خلاقیت اعضای هیئت علمی دانشگاه اصفهان، *اولین کنفرانس ملی مدیریت دانش*، تهران، موسسه اطلاع‌رسانی نفت، گاز و پتروشیمی، موسسه تحقیقات و آموزش مدیریت.
- فتحیان، محمد؛ بیگ، لیلا و قوامی فر، فاطمه (۱۳۸۴). نقش مدیریت دانش ضمنی در خلاقیت، نوآوری. *تدبیر*، ۱۶۴: ۱۲-۱۸.
- فرج پهلوی، عبدالحسین؛ خجسته فر، مرجان (۱۳۹۰). کاربرد مدل مطالعه زیرساخت‌های مدیریت دانش در سازمان‌ها در مراکز اطلاع‌رسانی: مطالعه موردی مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری. *فصلنامه علمی پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران*، ۲۷ (۱): ۲۰۷-۲۳۱.

کشاورزی، علی حسین (۱۳۸۶). موانع و تسهیل کننده‌های تسهیم دانش در سازمان‌ها، اولین کنفرانس ملی مدیریت دانش، ۱۳-۱۴ بهمن، مرکز همایش‌های بین‌المللی رازی، تهران. نیاز آذری، کیومرث؛ بریمانی، ابوالقاسم و حاجی قلیخانی، بی‌بی سعیده (۱۳۹۰). بررسی نقش مدیریت دانش بر خلاقیت دبیران در مدارس متوسطه. فصلنامه مدیریت، ۸(۲۱)، ۷۶-۸۷.

نیر، نجمه؛ جوکار، عبدالرسول (۱۳۹۱). رابطه‌ی بین مدیریت دانش و خلاقیت در میان کتابداران کتابخانه‌های دانشگاهی شهر شیراز. مدیریت اطلاعات سلامت، ۹(۲): ۲۲۴-۲۳۲.

یوسفی، احسان؛ صادق فیضی، جعفر؛ و سلیمانی، محمد (۱۳۹۰). بررسی میزان تأثیر مدیریت دانش بر نوآوری (در میان مدیران و کارکنان شرکت‌های فناوری مستقر در پارک علم و فناوری دانشگاه ارومیه). *ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی*، ۱(۳): ۲۹-۵۱.

- Davenport, TH & Prusak, L. (1998), *Working Knowledge: How Organisations Manage what they Know*, HBS Press, Boston, MA.
- Hsiu-Fen, L. (2007). Knowledge sharing and firm innovation capability: an empirical study. *International Journal Of Manpower*, 28(3/4), 315-332. Retrieved:<http://mapule276883.pbworks.com/f/Knowledgs+sharing+and+firm+inniovation.pdf>
- Hold, C.P..(2007).Knowledge sharing: moving away from the obsession with best practices.*Journal of knowledge management*, 11(1), pp. 36-47.Retrieved August14,2012. URL:<http://www.emeraldinsight.com/journals.htm?articleid=1595396&show=html>
- . Hong, P. Doll, W. J., Nahm, A. Y., & Li, X. (2004). Knowledge sharing in integrated product development. *European journal of innovation management*, 7(2), 102-112 Retrieved: http://scholar.google.com/scholar?q=Knowledge+sharing+in+integrated+product+development&btnG=&hl=en&as_sdt=0%2C5#
- Huysman, M. & de Wit, D. (2000) Knowledge management in practice. In Edwards, J. & Kidd, J. (Eds.) *Knowledge Management Conference (KMAC 2000)*, Birmingham, UK.
- Sáenz, J., Aramburu, N., & Rivera, O. (2009). Knowledge sharing and innovation performance: a comparison between high-tech and low-tech companies. *Journal of Intellectual Capital*, 10(1), 22-36. Retrieved:

رابطه بین تسهیم دانش و خلاقیت در کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه ...

<http://www.emeraldinsight.com/journals.htm?articleid=1769170&show=abstract>

Shepard, S. (2000). Telecommunications convergence: how to profit from the convergence of technologies, services, and companies. McGraw-Hill, Inc.

